

El moment econòmic de les Illes Balears

setembre 2012

TAXES DE VARIACIÓ DEL VAB A PREUS CONSTANTS (%)

	Interanual					
	2011 (e)				2012 (a)	
	I	II	III	IV	I	II
Illes Balears	0,3	0,6	1,0	0,4	0,2	-0,2
Mallorca	0,1	0,4	0,8	0,3	0,1	-0,3
Menorca	0,0	0,2	0,4	0,2	-0,2	-0,5
Pitiüses	1,8	2,1	2,8	1,6	1,0	0,6

a: avanç e: estimació

Fonts: Direcció General d'Economia i Estadístiques

Les previsions sobre la producció **mundial** avancen un alentiment en el ritme de creixement econòmic per al 2012. Les dificultats de la zona euro es contagien als països emergents a causa de la reducció del comerç global. El PIB dels **Estats Units** es revisa lleugerament a l'alça en el segon trimestre i s'apunta un 2,3% respecte del mateix trimestre del 2011. D'altra banda, el preu del **barril Brent**, que al mes de juny d'enguany era de prop de 90 \$, torna a superar l'import 110 \$/barril a final d'agost.

La **Unió Europea** redueix una dècima el PIB del segon trimestre en termes inter trimestrals, mentre que en comparació del mateix període de l'any 2011 la caiguda és del 0,3%. Les dues principals economies de la zona euro, Alemanya (l'1,0% interanual) i França (el 0,3%), mantenen els creixements positius, mentre que el Regne Unit agreuja la recessió (-0,5%). Els països del sud d'Europa (Espanya, Itàlia, Portugal i Grècia) també enllancen dos trimestres consecutius amb taxes de creixement negatives i, per tant, tornen a la recessió tècnica. Pel que fa al deute sobirà, el Banc Central Europeu s'avé a la compra

ilimitada de deute dels països perifèrics però de forma condicionada.

A **Espanya** el dinamisme del sector exterior contrasta amb la caiguda del consum intern. L'aportació de la demanda nacional al PIB espanyol és de gairebé quatre punts negatius, mentre que la demanda externa ofereix un balanç positiu del 2,6%. Tot plegat implica un descens del PIB del segon trimestre de l'1,3% respecte del mateix període del 2011. Les previsions del Ministeri d'Economia i Competitivitat retarden fins a final del 2013 el retorn a les taxes de creixement positives. A final d'agost el Govern central aprova el Reial decret llei de reestructuració i resolució d'entitats de crèdit, el qual reforça els poders d'intervenció del FROB. A més, el Reial decret llei preveu la possibilitat de constituir una societat de gestió dels actius problemàtics procedents de la reestructuració bancària.

Les **Illes Balears** presenten un creixement negatiu en el segon trimestre del 2012. Així, en els mesos d'abril a juny, la taxa interanual se situa en el -0,2%. Mallorca també

presenta un decreixement de tres dècimes, i Menorca enllaça dos trimestres consecutius de caiguda. L'arxipèlag pitius manté les variacions positives, tot i que alenteix el ritme de creixement.

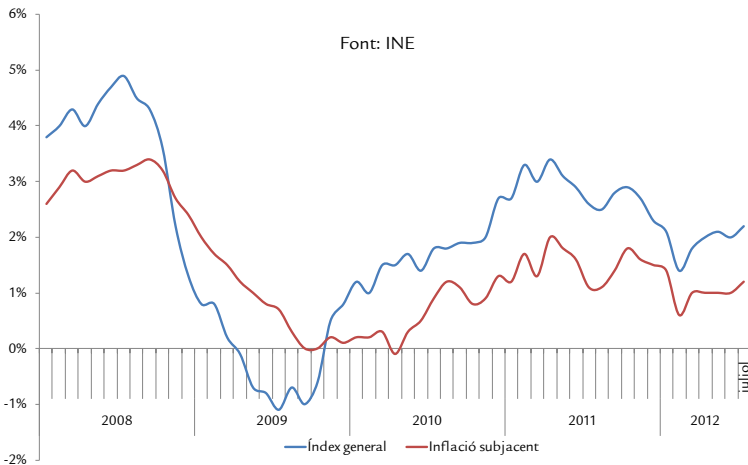
L'atur registrat al SOIB al mes d'agost se situa en 74.960 persones a les Illes Balears. En relació amb el mes anterior, representa una reducció absoluta de 564 desocupats i una variació relativa del $-0,7\%$. Des de 1998 no es produïa una baixada intermensual en l'atur d'agost a les Illes Balears. En comparació de l'any passat, el nombre d'aturats del mes d'agost és un $5,0\%$ superior, la taxa més baixa de tot l'Estat ($12,0\%$). L'afiliació mitjana a la Seguretat Social d'agost se situa en 458.589 persones a les Illes, un $0,2\%$ menys que el mes anterior. En termes interanuals, mentre que la mitjana estatal experimenta una variació negativa del $3,5\%$, l'afiliació disminueix l' $1,5\%$ a les Illes Balears, la qual cosa suposa un dels descensos més suaus d'Espanya. La contractació de l'agost fou de 23.501 nous contractes, els quals pràcticament representen el mateix nombre que l'agost de 2011.

El VAB **industrial** balear retrocedeix vuit dècimes en el segon trimestre del 2012 respecte del 2011. Al juliol, l'índex general de producció

industrial (IPI) a les Illes Balears cau un $5,7\%$ interanual, mentre que a Espanya es frena la caiguda i queda en un $-2,6\%$. Durant el mes de juliol els preus industrials augmenten a totes les comunitats autònomes. Les Illes Balears, amb una taxa interanual del $5,6\%$, és la que registra la pujada més forta, mentre que a Espanya l'augment és del $2,6\%$. Al setè mes de 2012, la demanda d'energia elèctrica creix un $2,3\%$ respecte del mes de juliol de 2011. La demanda acumulada del període comprès entre el gener i el juliol d'enguany també augmenta un $2,3\%$ interanual a les Illes Balears. El juliol de 2012, el sector de la indústria i l'energia a les Illes Balears té 26.119 treballadors en alta laboral a la Seguretat Social, un $5,5\%$ menys que un any ençà.

Durant el primer semestre del 2012, les **exportacions** de les Illes Balears comptabilitzen 508 milions d'euros i representen un augment del $76,8\%$ respecte del valor exportat en el mateix període del 2011. El bon comportament de la demanda externa s'explica pel revifament de la indústria manufacturera. Aquest sector representa més de dos terços del valor total exportat al juny i ven a l'exterior prop de 72 milions d'euros, un $53,8\%$ més que el juny de l'any passat. D'altra banda, les importacions es frenen i al mes de juny suposen menys de la meitat que un any

GRÀFIC 1. VARIACIÓ INTERANUAL DE L'IPC I DE LA INFLACIÓ SUBJACENT A LES ILLES BALEARS

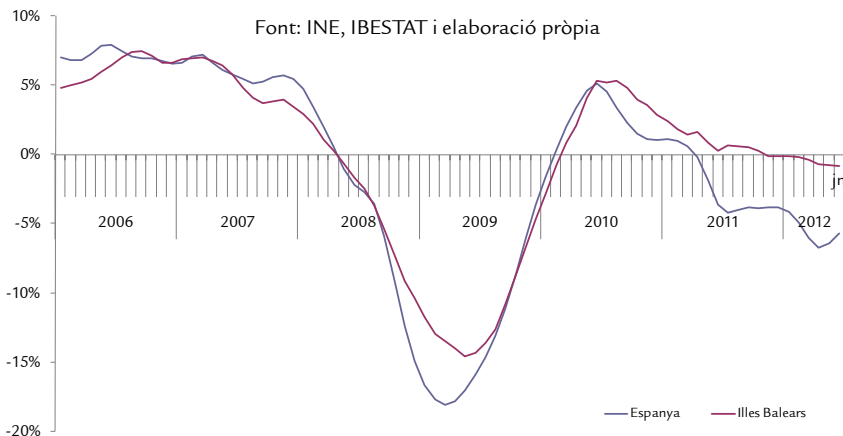
ençà. Així, el saldo comercial queda positiu per segona vegada en els darrers sis mesos.

El sector de la **construcció** torna a agreujar la caiguda en el segon trimestre del 2012 i el seu VAB cedeix més de cinc punts percentuals en termes interanuals. Al mes de juliol es redueix el nombre d'afiliats a la Seguretat Social en aquesta branca un 14%. En la mateixa línia es troben els expedients visats pel Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears, que es redueixen un 16,0% interanual en el primer semestre de 2012. Destaca l'arxipèlag de les Pitiüses, que en aquest període incrementa el nombre d'expedients un 0,7%. En canvi, el sector residencial presenta una evolució positiva a Menorca, on el nombre d'habitatges visats s'incrementa el 12,8% en els primers sis mesos de l'any. El mercat immobiliari també presenta un comportament lleugerament més favorable a Menorca, on la constitució d'hipoteques sobre habitatges disminueix el 19,4% fins al juny davant del -30,4% del conjunt de les Illes Balears. La licitació oficial del mes de juny supera l'import de 71 milions d'euros, la xifra més elevada dels dos darrers anys i que multiplica gairebé per sis l'import licitat el mateix mes del 2011. Aquest increment es deu a l'obra civil en carreteres contractada pel Consell Insular de Mallorca.

Els indicadors d'activitat del **sector dels serveis** (IASS) del mes de juny continuen evolucionant negativament a Espanya i a totes les comunitats autònomes, segons es pot veure en el gràfic 2. A les Illes Balears, la facturació de les empreses del sector terciari decreix un 4,0% en relació amb el mes de juny de l'any passat, mentre que en el conjunt de l'Estat disminueix un 5,2%. A l'igual que succeí el mes anterior, el sector de serveis a empreses, amb un augment de la xifra de negoci del 4,0%, és l'únic que presenta valors positius. D'altra banda, l'ocupació en el sector dels serveis registra a les Illes una baixada del -3,2%, i a Espanya, del -3,0%.

Les dades de l'índex general de **comerç al detall** del mes de juliol confirmen una altra vegada la debilitat del consum a totes les comunitats autònomes. A les Illes Balears, la xifra de negoci de les empreses del sector cau un 7,5% en relació amb la del mes de juliol del 2011, mentre que la variació acumulada durant els primers set mesos del 2012 queda en el -4,3%. A Espanya la facturació del juliol presenta una variació interanual del -6,9%. Quant a l'ocupació, l'índex de vendes al detall de les Illes Balears és un 3,6% inferior al nivell de juliol del 2011. Aquest retraïment és el més elevat de l'Estat (-1,3%) i és el registre més negatiu d'ençà del març del 2010.

GRÀFIC 2. XIFRA DE NEGOCIS DELS SERVEIS (IASS)
VARIACIÓ INTERANUAL DE LA TENDÈNCIA-CICLE

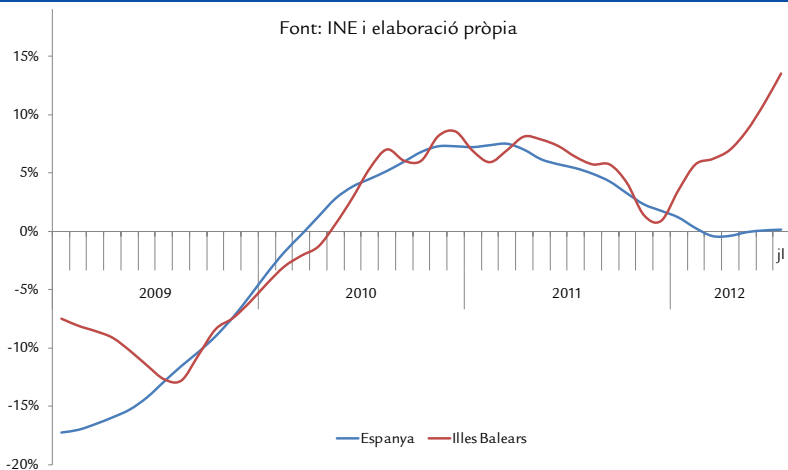

En la temporada alta, el **turisme** de les Illes Balears millora els registres de l'any passat. Així, en l'acumulat dels primers set mesos, tant el nombre de pernотacions hoteleres com el de viatgers s'incrementen un punt i mig respecte del mateix període del 2011. Si bé el turisme interior reflecteix la debilitat del consum espanyol, els viatgers d'origen internacional mostren al mes de juliol un increment del 7,7% interanual. A més, les Illes Balears són la principal destinació triada pels no residents, amb un increment d'un 4,6% respecte el mateix mes de l'any passat. El fet que el turisme internacional compensi la caiguda del d'origen peninsular té lloc a totes les illes, amb l'excepció de les Pitiüses, on el nombre de nits facturades pels hotels cau un 5% en termes globals. Cal destacar que l'arxipèlag balear també és la comunitat autònoma que assolix el major grau d'ocupació per places aquest mes (90,4%). D'altra banda, l'índex de preus hotelers a les Illes torna a mostrar per tercer mes un resultat positiu, amb una taxa interanual del 6,9%. Aquest fet, juntament amb l'increment de viatgers, ha empès a l'alça els ingressos per habitació, tal com es pot veure en el gràfic 3. Les dades referents a les estades en apartaments turístics es troben per sota de les del 2011, especialment pel que fa al nombre de viatgers (el -5,0% interanual al juliol). Segons l'Egatur, al mes de juliol cau

la despesa total turística a les Illes Balears, el 0,3% menys si es compara amb el mateix mes del 2011. Tot i així, la despesa acumulada a l'arxipèlag fins aquest mes assolix la xifra de 5.400 milions d'euros, un 2,2% més que durant el mateix període de l'any passat.

Al juliol el sector del **transport** mostra una lleugera variació a l'alça (0,7%) dels passatgers arribats als aeroports de les Illes Balears respecte del mateix mes de l'any anterior. A Mallorca el nombre de passatgers s'incrementa més d'un punt percentual (1,1%) en termes interanuals, a Menorca roman estable (0,1%) i el passatge arribat per via aèria a Eivissa cau el 0,5%. En el conjunt de les Illes Balears, destaca l'increment dels passatgers d'origen alemany (4,4%), que enllacen cinc mesos positius consecutius. En canvi, els vols domèstics continuen amb la tònica negativa i en el setè mes del 2012 la taxa de variació arriba al -5,2%. La mitjana dels mesos entre gener i juliol apunta un descens del nombre de passatgers a Menorca (-3,4%) i a les Pitiüses (-0,7%), mentre que a Mallorca augmenta dues dècimes respecte del 2011. El passatge arribat als ports de l'arxipèlag en línia regular cau en el primer semestre del 2012 un 4,9% respecte del mateix període del 2011. Pel que fa al nombre de passatgers en creuers turístics, fins al juny la disminució és

GRÀFIC 3. INGRESSOS PER HABITACIÓ DISPONIBLE
VARIACIÓ INTERANUAL DE LA TENDÈNCIA-CICLE

QUADRE COMPARATIU D'INDICADORS ECONÒMICS

	Conjunt d'Espanya				Illes Balears				
	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	
Inflació (IPC)	Jul.	3,1%	2,2%	-	Jul.	2,6%	2,2%	-	INE
Taxa d'activitat	2n trim.	60,1%	60,1%	-	2n trim.	65,8%	67,5%	-	EPA-INE
Afiliació mitjana a la SS (m.)	Ago.	17.500,5	16.896,0	-3,5%	Ago.	465,4	458,6	-1,5%	MEYSS-TGSS
Afiliació mitjana d'estrangers a la SS (m.)	Jul.	1.849,8	1.764,9	-4,6%	Jul.	88,4	87,0	-1,5%	MEYSS-TGSS
Taxa d'atur registrat	Ago. ¹	19,1%	21,5%	-	Ago. ¹	13,3%	14,0%	-	SPEE-TGSS-Elab.pròpia
Agricultura, ramaderia i pesca									
VAB, creixement	2n trim.	8,2%	2,5%	-	11 / 10	-0,4%	0,3%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Jul.	1.155,0	1.153,9	-0,1%	Jul.	9,0	8,8	-1,9%	MEYSS-OTIB
Gasoli B (vendes quilolitres)	-	-	-	-	Ago.	9.223,4	5.625,1	-39,0%	CLH
Indústria i energia									
VAB, creixement	2n trim.	2,4%	-3,1%	-	2º trim.	-1,5%	-0,8%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Jul.	2.251,6	2.111,2	-6,2%	Jul.	27,6	26,1	-5,5%	MEYSS-OTIB
Energia elèctrica demandada (GWh)	Abr.	19.353	19.447	0,5%	Jul.	598,1	611,7	2,3%	REE
Índex de producció industrial (%)	Jul.	-5,2%	-2,6%	-	Jul.	-4,2%	-5,7%	-	INE
Construcció									
VAB, creixement	2n trim.	-6,1%	-7,1%	-	2º trim.	-4,2%	-5,1%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Jul.	1.369,8	1.125,8	-17,8%	Jul.	39,1	33,7	-14,0%	MEYSS-OTIB
Habitatges visats acumulat	Des.	83.955	69.859	-16,8%	Jun.	882	520	-41,0%	CSCAE
Licitació oficial acumulat (milions d'euros)	Jun.	6.882,3	3.657,8	-46,9%	Jun.	123,0	88,0	-28,5%	M. Foment
Serveis									
VAB, creixement	2n trim.	1,6%	-0,3%	-	2º trim.	1,2%	0,4%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Jul.	12.814,9	12.484,5	-2,6%	Jul.	390,4	388,4	-0,5%	MEYSS-OTIB
Vendes detall (var. interanual %)	Jul.	-6,2%	-6,9%	-	Jul.	-2,0%	-7,5%	-	INE
Passatgers arribats via aèria (m.)	Jul.	11.471.126	11.180.189	-2,5%	Jul.	2.567.715	2.584.843	0,7%	AENA
Passatgers arribats via marítima (m.)	-	-	-	-	Jun.	477,4	506,1	6,0%	Ports de Balears
Pernotacions hoteleres	Jul.	37.980.214	37.462.897	-1,4%	Jul.	10.214.999	10.465.423	2,5%	INE
Viatgers a establiments hotelers	Jul.	10.051.429	9.681.279	-3,7%	Jul.	1.528.088	1.584.563	3,7%	INE
Despesa turística	Jul.	6.899	7.515	8,9%	Jul.	2.040	2.034	-0,3%	EGATUR

¹Amb afiliació mitjana a la SS.

d'una quarta part.

Durant el mes de juliol, l'índex de **preus** de consum a les Illes Balears creix un 2,2% respecte del mateix mes del 2011, dues dècimes més que la taxa anual del mes de juny. La inflació acumulada durant els primers set mesos del 2012 se situa en l'1,3%. A Espanya, l'IPC augmenta un 2,2% respecte del mes de juliol de l'any passat. Els grups de consum que experimenten baixades interanuals a les Illes Balears són comunicacions (-4,7%), oci i cultura (-0,8%) i parament de la llar (-0,2%). D'altra banda, és remarcable el fort increment del 9,5% del grup de begudes alcohòliques i tabac, com també l'augment del 5,0% del transport. En els primers set mesos del 2012, el grup de medicina s'encareix el 7,3%, en gran part a causa del canvi en la norma del

copagament. Tal com es pot veure en gràfic 1, després de quatre mesos consecutius en l'1,0%, la taxa de variació interanual de la inflació subjacent a les Illes Balears és de l'1,2% al juliol, i a Espanya, de l'1,4%. L'indicador avançat de l'IPC del mes d'agost estima que la taxa anual d'Espanya se situarà en el 2,7%.

Data de tancament: 7 de setembre de 2012

Govern de les Illes Balears

Vicepresidència Econòmica,
de Promoció Empresarial i d'Ocupació
Direcció General d'Economia i Estadístiques